

Nyhet från greppa.nu

Fodret är nyckeln till klimatsmart mjölkproduktion

Skillnaden i växthusavgång för olika foderstater påverkades mer av hur fodret producerats och i mindre utsträckning av metanutsläppen från fodersmältningen. Det visade Maria Henriksson i sin avhandling där hon analyserat olika foderstaters inverkan på mjölkproduktionens utsläpp av växthusgaser.

Foto: Janne Andersson

Klimatpåverkan från olika foderstater visade sig vara störst för foderproduktionen och varierade fem gånger mer än kornas metanutsläpp.

Världens livsmedelsproduktion står för nästan en tredjedel av de växthusgasutsläpp som orsakas av mänsklig påverkan och av dessa utgör mjölkproduktionen drygt en tiondel. Då efterfrågan på mjölk beräknas att öka globalt med mer än femtio procent de kommande fyrtio åren till följd av den växande världsbefolkningen är det, med tanke på pågående klimatförändringar, viktigt att kunna producera mjölk med mindre växthusgasutsläpp än idag.

Stor variation mellan gårdar

Glädjande nog har svensk mjölkproduktion redan idag förhållandevis låga växthusgasutsläpp per kilo mjölk, vilket beror på den höga avkastningen hos svenska mjölkkor och att vi har ett relativt högt foderutnyttjande med bland annat ett näringsrikt vallfoder.

Källa:

Henrikssopn, M. 2014.
Greenhouse Gas Emissions from Swedish Milk Production – Towards Climate Smart Milk Production. Acta Universitatis Agriculturae Sueciae Doctoral Thesis No: 28. SLU.
<http://pub.epsilon.slu.se/11103/>.

Läs mer:

2014-01-24

[Ordning och reda minskar mjölkproduktionens klimatpåverkan](#)

2013-11-22

[Stor variation i husdjurskötselns klimatavtryck](#)

2013-10-29

[Valen minskar mjölkgårdars miljöpåverkan](#)

greppa näringen

Men variationen i klimatavtryck mellan svenska mjölkgårdar är stor, åtminstone +/- 17 procent för mjölkens totala klimatavtryck, enligt beräkningar. Det visar oss att det finns möjligheter att minska klimatavtrycket även för svensk mjölkproduktion.

Fodret står för 85 procent

Just foderintaget och foderstatens sammansättning har en stor inverkan då de påverkar både metanavgång från fodersmältningen och växthusgaser från foderproduktionen. Dessa utgör i ungefär lika delar omkring 85 procent av mjölkproduktionens växthusgasutsläpp.

Klimatpåverkan från olika foderstater visade sig vara störst för foderproduktionen och varierade fem gånger mer än kornas metanutsläpp. Då mer än hälften av djurens foderintag utgörs av grovfoder har produktionen och foderförluster av särskilt vallensilage stor betydelse. Med ett näringsrikt vallfoder är det möjligt att både öka vallfodergivan och ersätta en del kraftfoder med näringsrikt vallfoder, men man ska vara uppmärksam på hur vallfodret produceras.

Tre eller fyra vallskördar

Jämfört med ett treskördesystem är risken stor att ett system med fyra skördar ökar vallfodrets klimatpåverkan eftersom kväve- och diselförbrukningen ökar medan den totala skördemängden ofta inte gör det. Enligt beräkningarna ökade växthusgasutsläppen för vallensilage med upp mot tio procent med ett fyraskördesystem.

Vad gäller utformning av foderstrategier och använda fodermedel måste detta utvärderas på gårdsnivå eftersom odlingsförutsättningar varierar mellan regioner och därför kan ha olika inverkan på olika gårdar.

Osäkerheter i beräkningarna

I avhandlingen diskuteras även hur mjölkens klimatpåverkan beräknas och vad som påverkar hur den varierar. Beräkningar av växthusgaser från biologiska system är förenade med stora osäkerheter, vilket betyder att ett beräknat klimatavtryck för ett kilo mjölk kan ha en osäkerhet på +/- 30 procent. Därför ska man inte heller jämföra beräkningar av mjölkens klimatpåverkan om man inte är säker på att de beräknats på ett likvärdigt sätt. Med säkrare beräkningsmodeller, framförallt för beräkningar av lustgas och koldioxid från mark, kan tillförlitligheten i växthusgasberäkningar öka.

Maria Henriksson & Christian Swensson

Foto: Mårten Svensson

Beräkningar visade att växthusgasutsläppen för ensilaget ökade med upp mot tio procent med fyra vallskördar jämfört med tre.

Foto: Erik Karlsson

Foderstrategier och använda fodermedel måste utvärderas på gårdsnivå då förutsättningar varierar mellan regioner.